

1959

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

προσωπικές συμπάθειες που έχει και στις επαφές που απέκτησε μέσα στα χρόνια που έκανε Δήμαρχος. Ποιός λοιπόν θα θυσίασθε για ποιόν, όταν έλθω η ώρα; Για να θυγί Δήμαρχος στην πρώτη συνάντησή των νέων Δημοτικών Συμβούλων, πρέπει να πάρη τα δύο τρίτα των παρόντων. Δηλαδή, αν είναι δλοί εκεί, είκοσι ένα ψηφους. Πώς θα γίνη; 'Αλλά ο νόμος, σε ώρα μεγάλου οίστρου, έχει προβλέψει διαφορετικούς κανονισμούς για κάθε μετέπειτα έκλογη. Στην δεύτερη, όποιος πάρη τους δεκα έξη στην τρίτη, όποιος πάρη την πλειοψηφία εκ των παρόντων, στην τέταρτη και τελευταία, όποιος έχει πάρει τους περισσότερους σταυρούς του πλειοψηφούντος ψηφοδελτίου. 'Αλλά πρην φθάσωμε στην τέταρτη, της μόνης της όποιος το αποτέλεσμα θα είναι εκ των προτέρων γνωστόν, φαντάζεσθε τί θα έχη γίνη εκεί μέσα μεταξύ των τριάντα και ενός; 'Αλλά θα συνεχίσωμε το θέμα.

E.

Ο ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΝΕΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Α. ΠΑΓΟΥ

Το ύπουργικόν συμβούλιον θα προθή κατά την πρώτην αυτού συνεδρίασιν εις τον διορισμόν νέου προέδρου του 'Αρείου Πάγου.

ΑΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΗΣ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ»

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΟΝΝΗΝ

ΕΝΑ ΞΕΝΟΝ ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΠΕΡΙ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΛΙΝΟΥ Γ. ΜΠΕΝΑΚΗ

ΒΟΝΝΗ, Μάρτιος

Στις κριτικές Σημειώσεις του της 12.3.59, τις αφιερωμένες στο βιβλίον του Παντελή Πρεβελάκη για τον «Ποιητή και το Ποίημα της 'Οδύσσειας», ο κ. Αλμ. Χ. εκφράζει στο τέλος την ελπίδα να γίνη το βιβλίον γνωστό και στους ξενόγλωσσους αναγνώστες «για την κατανόησή του έπους του Καζαντζάκη και την δικαιότερη αξιολόγησή του Ποιητή μέσα στον στίβο του ευρωπαϊκού πνεύματος». Ο καλύτερος τρόπος θα ήταν φυσικά ή μετάφρασή του στην αγγλική, τώρα που κυκλοφορεί — χάρις στο επιβλητικό κατόρθωμα του Κίμανα Φράιερ — και αγγλικά ή «'Οδύσσειας», και που έτοιμάζεται, όπως μαθαίνω, και γαλλική μετάφραση του έπους.

Να όμως που το σημαντικό βιβλίον του κ. Πρεβελάκη στάθηκε κιόλας μιά απ' τις κύριες πηγές για μιά τέτοια κατανόηση και αξιολόγησή, και μάλι-

στα στην προσπάθεια ενός διαπρεπούς μελετητού του ελληνικού πνεύματος, του καθηγητού στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης Karl Kerényi, να παρουσιάση ευρύτερα την μορφή και το έργο του Καζαντζάκη από το σοβαρότερο στο είδος του «Βραβυόν Πρόγραμμα» του Βορείου Δικτύου της Γερμανικής Ραδιοφωνίας.

Η έκτοπη, διάρκειας 1 ώρας και 20', μεταδόθηκε στις 6 Μαρτίου και είχε το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, πως ό συγγραφέας του δοκιμίου — γνωστότατος 'Ελληνιστής και συγγραφέας τριάντα και πλέον σοβαρών έργων στην περιοχή του αρχαίου Πολιτισμού και ειδικότερα του αρχαίου μύθου — στήριξε την μελέτη του στην ανάγνωσή του Καζαντζάκη από το πρωτότυπο, παρουσιάζοντας ενδιάμεσα και αποσπάσματα από τα μη μεταφρασμένα έργα του ποιητή.

Η σημαντικότερη ίσως προσφορά του καθηγητού Κερένυι στο πλαίσιο

αυτό ήταν ή πρώτη παρουσίαση στο γερμανικό κοινό της «'Οδύσσειας», και ταυπόχρονα ή προσπάθεια συνολικής έρμηνείας της πνευματικής παρείας και του επιστεύου του Καζαντζάκη. Χωρίς όμως το βιβλίον του Πρεβελάκη — ένα έργο εξαιρετικά υψηλού επιπέδου και γραμμένο λαμπρά από τον φίλο και τον καλύτερο γνώστη του ποιητού — και τα στοιχεία για την τελευταία εικοσαετία, που παρέχώρησε ή Κα 'Ελένη Καζαντζάκη, θα ήταν αδύνατον, έπτε, να επιχειρήση την μελέτη της πραγματικής φυσιογνωμίας ενός γίγαντος του νεοελληνικού πνεύματος, όπως στάθηκε ο Καζαντζάκης.

Το ραδιοφωνικό κείμενο του κ. Κερένυι δεν είναι όμως ένα δείγμα σοβαρής απασχόλησεως με το παγκοσμίων διαστάσεων έργο του Καζαντζάκη, παρά και μιά προσπάθεια α-καλύσεως των κεντρικών ρευμάτων που προσδιόριζαν μέχρι τέλους την πορεία του και που, παρ' όλη την καταθλιπτική είσοδή του Νίτσε στο πνεύμα του, δεν έφευγαν βασικά από την σύλληψη του νοήματος του Κερένυι, εκδηλη από την πρώτη προγραμματική του δήλωση, να παρουσιάση όχι μόνο τον γνωστότερο σάν μυθιστοριογράφο Καζαντζάκη, μα και τον συνεχιστή — με την 'Οδύσσεια — της αρχαίας έμπετης παραδόσεως.

'Απόλυτα οικεία στον Καζαντζάκη

βρίσκει στην αρχή ο Κερένυι την άτυμόσφαιρα των έργων του 'Ιωνα Δραγούμη, ιδιαίτερα της «Σαμοθράκης» του, (ένος από τα πρώτα έργα στή νέα γλώσσα που και ο ίδιος εδίδαξε). 'Η συγγένεια αυτή των οδηγεί στην εξέταση και των ιστορικών προποθέσεων του Καζαντζάκη και στον ρόλο που έπαιξε ή Κρητική του καταγωγή στην διαμόρφωση ενός βασικού στοιχείου στο έργο του. Το ονομάζει πατριωτικό, στην ευρύτερη έννοια — πτό πέρα από το εθνικιστικό στοιχείο του Δραγούμη — και το βρίσκει στή κύρια μυθιστορημάτα του έκδηλο. 'Από αυτά έγινε και ή πρώτη γνωριμία του με τί έργο του Καζαντζάκη, και μάλιστα με τις ευρωπαϊκές μεταφράσεις τους πρώτα. 'Αργότερα το ενδιαφέρον του τον έφερε και στή άλλα του έργα. 'Η «'Ασκητική» και ή «'Αλέξης Ζορμπάς», στην ελληνική μορφή τους, ήταν ή καλύτερη σύνδεση με την παράδοση του άνήσικα ζωντανού 'Ελληνισμού και ένα επιβλητικό δείγμα της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνικής γλώσσας.

Τον ίδιο δεν πρόφθασε να γνωρίση προσωπικά με την σημερινή όμως γνώση του έργου του δεν του μένει καμμία αμφιβολία, πως το κεντρικό θέμα στην πρώτη κιόλας συζήτησή τους θα ήταν άσποφάκωτα το θρησκευτικό. Κι' αυτό είναι το χαρακτηριστικό στην έρμηνεία του Κερένυι, ή επίσημηση των ρευμάτων του δικαντινού τώρα ελληνισμού, που διαπερνούν το έργο και επηρεάζουν — ην 1-